

કોઈ પ્રસંગે જ ગાયન ન ગાયમા આવે તે ઓમાંથી
કાઢી નાંખેલ સમજવું.

॥ શ્રી ગણશાય નમઃ ॥

। સ્તો વૈ સઃ ।

॥ રસ^૧ વાડય લઙ્ઘાડડનન્દીભવતિ ॥

શૃંગીક્રપિ નાટકના ગાયનો.

...~...~...

મોરબી આર્ય મુખેશ નાટક મંડળી-મોરબી

પ્રા. . . ૨૫૦ મળજીકાઈ આશાસમ આજા.

પ્રા. ના. — પ્રમાણાલ મળજીકાઈ આશાસમ આજા.

જઈગી શાન્તીર, પાનાગ વે સાંગે, મુખઈ.

આવૃત્તિ ૧ હી.]

[પ્રત ૫,૦૦૦,

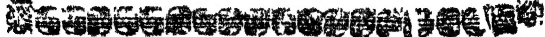
(અન્ય રવામીત્વના સર્વ હક્ક પ્રસિદ્ધ કર્તાએ રજીસ્ટર
કરાસી રવામીત્વ રાખ્યા છે, માટે તેમની રજા સિવાય
કોઈએ જાપડુ, જપાવડુ કે કાજડા, નહિ.)

—:૦—

સંવત ૧૯૭૮.

। અને ૧૯૮૦

મુદ્રય આર આના.

7-2-20

પ્રકાશક:—પ્રેમીલાલ મૂળજીભાઈ આશારામ ઓઝા.

ગેઈટી નાટકશાળા, બોરીબંદર સ્ટેશન સામે, મુંબઈ.

છાપનાર:—મગનલાલ જગજીવનદાસ, (૧૭૫૩-૭૮.)

શ્રી 'સરસ્વતી' છાપખાનું, ૩૫૬, નાગદેવી રસ્તો, મુંબઈ, ૩.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૮૮૮૮૮ વર્ગિક

પુસ્તકનું નામ રંગમંચ

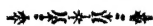
વિષય ૬ : ૨૪

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય
આવૃત્તિ =
મુજાની ઓફિસ ૨૦ મંદિર

॥ શ્રીગણેશાયનમઃ ॥

શૃંગીક્રમિ.

નાટકની પ્રવેશવાર ટુંક હકીકત.

અંક ૧ લો.

મંગળાચરણુ-આર્ય કુમારિકાઓના વસ, તેના બેઠ, અને તેમાંથી
અધાતા શુભાશુભ ભવિષ્ય વિષેના વિચારોનું દિગ્દર્શન.

પ્રવેશ ૧ લો-ગાંધમાદન પર્વતની તળેટી. મહામુનિ દુર્વા-
સાનુ ઉપ તપ, રંભાનું આગમન, શ કરતો વેપ વધ
પાછળથી દુર્વાસાને તપ બ્રહ્મ કરવા; કપટ કળાશ
જતાં દુર્વાસાનો શ્રાપ

પ્રવેશ ૨ જો-અરણ્યમાં વિલાપીકનો આશ્રમ. અજાતનાયક
શૃંગીની બાળએણા.

પ્રવેશ ૩ જો-રાજમંદિર પાસેનો ઉદ્યાન. સહયરી સાથે વસ-
ન્તોત્સવ ઉજવતી રામપાદ રાજાની કન્યા કાન્તાના,
જીવનની લ્હાણુ એટલે શું? તે વિશે પ્રનોત્તર.

પ્રવેશ ૪ થો-રામપાદ રાજાના પુરોહિત પંડિતનું ઘર, તેની
ઉછંબલ સ્ત્રી રમણીને ઉપદેશ, પુરોહિતનો લાખા
કાળનો મંદવાડ, ગિટવેદનું આવવું.

પ્રવેશ ૫ મો-બગીચો. પુષ્પ ચુંટવા આવેલી કાન્તાને પગમાં
વાગેલા કાંટાની વેદનાથી આકુળબાકુળતા. કન્દર્પે
કાન્તાના પગમાંથી કટિ કાઢવો, કાન્તાના મુખ મના-

વિકારનું પ્રાપ્ત્ય; કાટો કાઢ્યા બદલ કાન્તાએ ઇનામ માગવાનું કહેતાં કન્દર્પે કરેલી કાન્તાના પ્રેમની માંગણી અને કન્દર્પને દિગ્વિજય કરવાની કાન્તાએ આપેલી સલાહ.

પ્રવેશ ૬ ક્રો-પંડિતનું ઘર. પંડિતજીના મરણથી વિધવા થયેલી તેની સ્ત્રી રમણીએ પંડિતના પાડોશી વામશર્માના સહવાસથી ધર્મ બ્રષ્ટ થવું, બન્નેએ ત્યાંથી નારી છુટવાના નિશ્ચયપર આવવું.

પ્રવેશ ૭ મો-રોમપાદ રાજાની ખાનગી કચેરી. દિગ્વિજય કરી આવેલા મંત્રીપુત્ર કન્દર્પનો સન્માન મહોત્સવ અર્થે બરાથેલો દરબાર, મહામુનિ દુર્વાસાનું આતિથ્ય; કન્દર્પનો સત્કાર, દિગ્વિજયના બદલામાં ઇનામની માંગણીનું ફરમાન, કાન્તાની સાથે કરેલા સંકેત મુજબ કન્દર્પે રાજકન્યા કાન્તાની માંગણી કરવી, રાજા રાણીનું કોપાયમાન થવું, અને દુર્વાસાનો રાજાને શ્રાપ.

પ્રવેશ ૮ મો-અન્તઃપુરમાંનો એક ભાગ. સુવર્ણ મુદ્રા પાછી આપવા અને પોતાની માનસિક સહચારિણી કાન્તાનાં હૃદયમાં રસ કરવા કન્દર્પનું આગમન, બન્નેનો હૃદય-દાવક સંવાદ.

પ્રવેશ ૯ મો-મોહલેખાનું ઘર. દુર્વાસાના શ્રાપથી પૃથ્વીપર અવતરેલી અમ્સરા રંભાનો મોહલેખા વેષે રોમપાદ રાજાના નગરમાં નિવાસ. તેના દૈવિક સાવધનથી દીવાના બનેલા આશોકની વિક્ષણતા; મોહલેખાનો તે સર્વને ઉપદેશ.

પ્રવેશ ૧૦ મો-અન્તા:પુર. દેવ ગતિ વિષે વિચાર કરતાં રાજા રાણીએ કાન્તાનું મન સ્વસ્થ કરવા મોહલેખાને સોંપવી. કાઠારીએ આવી ધાન્ય ભંડાર સળગી જવાના ખબર આપવા; વિપત્તિનું આગમન.

પ્રવેશ ૧૧ મો-કાન્તાનું શયનગૃહ. કન્દર્પેના વિયોગથી આશા-ભંગ થયેલી કાન્તાના ઉન્મત્ત ઉદ્ગારો, શાન્તાનું આગમન, અત્માડને પ્રિયતમ ગણવા તેનો આદેશ તથા શાન્તવન; કાન્તાનું શયનસ્થ થવું, વામ માર્ગીઓએ રાજમહેલમા આગ લગાડી કાન્તાને ઉપાડી ચાલ્યા જવું, રાજમહેલનું આગમા ભસ્મિભૂત થવું.

અંક ૨ જો.

પ્રવેશ ૧ જો-સંગીતશાળા. સંગીતશાળામાં મોહલેખા પાસે, સંગીત શીખતી રાજકુમારી શાન્તા અને સહચરીઓ, દેવેન્દ્રની આસાથી યોગિને વિષે ભવિષ્યવેત્તા બની શચી-છન્દાણીનું આગમન.

પ્રવેશ ૨ જો-વામમન્દિર. વામીઓના ગુરની અમાસ જયન્તિનો ઉત્સવ, શૃંગવેરપુરના રાજા વિજયસેને અને પાસેનાં તપોવનમાં તપ કરતા યોગી બનેલા કન્દર્પે આવી કાન્તાને બચાવવી.

પ્રવેશ ૩ જો-રોમપાદનો રાજમહેલ. દુષ્કાળ, નિવારણની ચિંતા કરતાં રાજા, રાણી અને આપ્ત મંડળની આકુળબ્યા-કળતા, પોતાના મિત્ર ઈન્દ્રદેવની રાજાએ કરેલી

પ્રાર્થના; અંતરિક્ષથી ઈન્દ્રે વિભાણક પુત્ર શૃંગી ઋષિને
તેના દેશમાં લાવવામાં આવે તો સર્વ આપત્તિઓની
એકજ કાળે શાન્તિ થાય એમ સૂચન કરવું.

પ્રવેશ ૪ થો-વપોવનમાં કન્દર્પનો આશ્રમ કાન્તાના લાવણ્યથી
લલચાયેલા વિજયસેને તેની પાસે લગ્નની માગણી કરવી
પણ કાન્તાએ પોતે પોતાનું હૃદય કન્દર્પને અર્પણ
છે, એમ કહી તેની માગણીનો અનાદર કરવો.

પ્રવેશ ૫ મો-તીર્થક્ષેત્ર. તીર્થગૌર અનેલો વામાચાર્ય, ગંગા કિનારે
પાપનો પશ્ચાતાપ કરતી પંડિતાણી રમણીનું આગમન,
બનેતી અરસપરસ ઓળખાણ.

પ્રવેશ ૬ ઠો-સરિતાતટ ઉપર કન્દર્પ-કાન્તાની યુદ્ધ. આશા
સાગરમાં વમળ ખાતી કાન્તાનું નિર્જન અરણ્યમાં
ઉદાસ થવું, બાળયોગિનિ કન્દર્પનું આગમન, તેની
મુખમુદ્રા જોતાં તે કન્દર્પ હોવાનો કાન્તાને સંશય
પડવો, પરસ્પરની કર્મની કહાણી અને ચીતેલા વીતકની
વધાઈઓ; શૃંગીને જળવા જતી સહચરીઓ સાથે
સહપુષ્પ નૌકામાં બેસી મોહલેખાનું કિનારે ઉતરવું,
કાન્તાને યોગિની વેષે જોઈ સ્તબ્ધ થવું.

પ્રવેશ ૭ મો-વિભાણક ઋષિનું આશ્રમ. જ્ઞાનમાંથી વરાહ
બનેલા પોતાના બાળમિત્રને વનનો રાજા કરવા શૃંગીની
પિતા પાસે હઠ, વિભાણકે વરાહમાંથી સિંહ કરવો,
વિભાણકનું સંખ્યાયે જવું, શૃંગીનું એકલા પડવું,
નિકુંજમાંથી બ્રહ્માનાદ સાંભળી શૃંગીએ આકર્ષાઈ
આશ્રમ બહાર જવું.

પ્રવેશ ૮ મો-આશ્રમ પાસેની નિકુંજ. સંગીત નાદ, મોહલેખા વિગેરે દિવ્ય ઋષિકુમારો છે એમ સમજી શૃંગીનું હર્ષલેખા થવું, અરસપરસ અતિથિસત્કાર, અસાત્ નાયકના પરિહાસ.

પ્રવેશ ૯ મો-વિભાણકનો આશ્રમ. પ્રાતઃ સંધ્યા કરી પાછા ફરેલા વિભાણકે આશ્રમની છિન્નભિન્નતા જોઇ શૃંગીને બોલાવવો, શૃંગીની વિરહાકુળ સ્થિતિ, વિભાણકે શૃંગીને સ્વસ્થ કરી અમરાપુરીમાં જવું. છુપાયેલ મોહલેખા વગેરેનું આગમન, તેમને જોઇ શૃંગીના આનન્દનું ઉભરાઇ જવું, શૃંગીને નૌકામાં બેસાડી મોહલેખા વગેરેનું પોતાને દેશ જવું.

પ્રવેશ ૧૦મો-વિભાણકનો આશ્રમ. અમરાપુરીથી પાછા ફરેલા વિભાણકે આશ્રમ શૂન્ય જોઇ વિભ્રાન્ત થવું; ધીરજ ન રહેવાથી જેથી આવાહન કરવું, ભૂત, વર્તમાન અને ભવિષ્યકાળનું તેમના તપોબળથી પ્રકટ થવું, શૃંગીનું ત્રણે કાળનું ભવિષ્ય જાણવાની પ્રબળ જિજ્ઞાસા જોઇ, ભૂત, વર્તમાન અને ભવિષ્યે બતાવેલી શૃંગીની પરિવર્તન પામતી અવસ્થા, વિભાણકનું દિગ્મગ્ન થવું, તેમના કેધિનું સમાધાન, સમર્પિઓના ચૂકામણી તરીકે શૃંગીનું ભવિષ્ય દર્શન જોઇ તેમનો નિરવધિ આનન્દ, ત્રિકાળનું અદસ્ય થવું, ટેબલો.

—:—

અંક ૩ જો.

પ્રવેશ ૧ લો-કન્દર્પનો આશ્રમ. રત્નેદ ચિંતામાં રતાન કરી ત્રિશુદ્ધિની અણીયે પહેંચેલા અર્ધસંસિદ્ધ રત્નેદયોગી

કન્દર્પની ભ્રમ-રમણા. વિભાણ્ડકનો આદેશ, પોતાના તપોબળથી કાન્તામય વિશ્વ વ્યતાવયુ; હૃદયની છેલ્લી મન્થીનું છેદન, સંસિદ્ધિનું શોધન, દૈતાદૈતનું રહસ્ય, અક્ષય યોગની દીક્ષા.

પ્રવેશ ૨ જો-બગીચા. પાંચમો વેદ પઠાવતાં અજ્ઞાતનાયક શૃંગીનો તથા મોહલેખા, શાન્તા અને કાન્તા વગેરેનો પરિહાસમય વિનોદ, મોહલેખાના આપની અવધિ, પોતે દેવેન્દ્રની અપ્સરા રંભા છે, એમ પૂર્વ જન્મનું ભાન થતું તથા ગંગામાં ડેહ છોડી આલ્યા જવું.

પ્રવેશ ૩ જો-લાગીરથી તીરે દેવર્ષિનો આશ્રમ. પાપીષ્ઠોના પાપનું પ્રાયશ્ચિત.

પ્રવેશ ૪ થો-શાન્તાનું અંતઃપુર. અજ્ઞાતનાયકમાંથા સંપૂર્ણ દક્ષનાયક અનેલા શૃંગીએ ગૃહસ્થાશ્રમની મધુરતાનો અનુભવ કરવો, આભારના ઉલ્લસથી ઢળી જતાં પ્રેમી દંપતીનો રસાવિત-ચિત્તે પ્રમોદજનક વિનોદ, સ્નેહની શીતળ ડાયામાં દંપતીનો વિરામ.

પ્રવેશ ૫ મો-રેમપાદનો રાજમહેલ. વિભાણ્ડકઋષિનું રાજના આતિથ્યથી પ્રસન્ન થવું, શૃંગી-શાન્તાએ આવી નમન કરવું, વિભાણ્ડકે પુત્ર અને પુત્રવધુને જોષ આનન્દિત થવું, શાન્તાએ દક્ષતાથી અનેક વરદાન માગી લેવાં; પોતાની સાથે આવેલા બાળયોગીને વિભાણ્ડકે કન્દર્પ તરીકે ઓળખવો, સર્વેનું સાનંદાશ્ચર્ય ! કાન્તા-કન્દર્પના આત્મ લગ્ન, વિભાણ્ડકની સર્વેને શુભાશિષ્ય, અતિમ આનન્દ.

શૃંગીઋષિ નાટકનાં પાત્રો.

પુરુષ પાત્રો.

- શૃંગી.....વિભાણ્ડકના પુત્ર.
 વિભાણ્ડક.....કાશ્યપના પુત્ર, એક મહાન ઋષિ.
 દુર્વાસાએક ઉગ્ર તપસ્વી.
 રૌભપાદ..... ..અંગ દેશના રાજા.
 સુમંત.....રૌભપાદના મંત્રી.
 કન્દર્પ..... .સમંત્રનો પુત્ર, કાન્તાનો પ્રેમપાત્ર.
 વિજયસેન.....શૃંગવેર પુરનો રાજા.
 વામશર્માએક વામશર્મા, પાછળથી ગતેલો વામાચાર્ય.

કવિ..... }
 પંડિત..... } ...વામશર્માના અનુયાયીઓ.
 ઠાકોર..... }
 અન્યાસી ... }

ભૂત..... }
 વર્તમાન..... } ...ત્રિકાળ.
 ભવિષ્ય..... }

દેવર્ષિ.....સરથુ તીરે વસતા એક ઋષિ.

સ્રી પાત્રો.

શાન્તા.....રોમપાદ રાજની પુત્રી, શૃંગી ઋષિની પત્ની.
 કાન્તા.....રોમપાદ રાજની પુત્રી, કન્દર્પની પત્ની.
 સુલોચના.....રોમપાદની રાણી, શાન્તા-કાન્તાની માતા.
 શયી.....યોગિની રુપે ભવિષ્યવેત્તા બનેલાં ઇન્દ્ર પત્ની.
 મોહલેખા.....દુર્વસાના આપર્થી પૃથ્વીપર વારાંગના થઇ અવ-
 તરેલી અપ્સરા રંભા.

રંભા.....
 મેનકા..... } ...ઇન્દ્રની અપ્સરાઓ.
 સહજન્યા...

રમણી.....રોમપાદના પંડિતની ઉચ્છૃંખલ સ્ત્રી.

એ સિવાય-ઇન્દ્ર, માલતી, કુલગુરુ અમાત્ય, કોઠારી, વામ-
 માર્ગીઓ, સિપાઇઓ, શેઠ શેઠાણી, રસિકા, વામીસ્ત્રીમંડળ, દાસ-
 દાસીઓ, શ્યાન, વરાહ, સિંહ વગેરે વગેરે.

મહાસતિ અનસૂયા નાટક (નામદાર ગાયકવાડ સરકારના
 કેળવણી ખાતાએ ઇનામ તથા લાયબ્રેરી માટે મંજુર
 કરેલું ભાષણ તથા ચિત્રો સહિત) ... મૂલ્ય ૧-૮-૦

સુકન્યા-સાવિત્રી નાટક (ભાષણ તથા ચિત્રો સહિત) મૂલ્ય. ૧-૮-૦
 ભર્તૃહરિનાટક (ભાષણ તથા ચિત્રો સહિત) મૂલ્ય. ૧-૮-૦

૯૯૯૯

॥ ૐ ॥

॥ શ્રી ગણેશાય નમઃ ॥

॥ શ્રીમદ્ વાઘ સદ્ગુરવે નમઃ ॥

શૃંગીકૃષિ નાટકનાં ગાયનો.

સૂત્રધાર—

મંગળાચરણ.

વંદુ વિભુ વિરાટ સ્વરૂપ,
સત્ય અનંત જ્યોતિ રૂપ—વંદુ
વ્યામધરા જલ તેજ સમીર,
પંચમહાભૂત તુજ શરીર—વંદુ
સત્ય સનાતન શાન્તિ નિકેતન,
અત્યાંડ ભૂપ અત્ત સ્વરૂપ—વંદુ

નટી—

૨

પ્રેમ તરંગે મસ્ત બનેલી, સ્નેહ ઘેલી કુમારી હિરે;
કુમાર ભાવે ખીલતા જેવી, વસંતમાં ફૂલવેલી ખીલે.
પરણીને પરવશ થાતામાં, મુગ્ધ હિમિ સૂકાઈ ખરે;
હૃદયોર્મિ સોષાતી જેવી, ગ્રીષ્મ સમયની વેલી અરે.
સ્નેહ લમ કે હૃદય લમમાં, ધેલી બની કે તરફડતી;
અલ્પચર્ય આદરતી કે, સંસાર અલ્પ લવન કરતી.

બાળિકાઓ—

૩

કુમારિકાના કોડનો પામે નકોઇ પાર ! પામે ન...
 આશાના તરંગે એ રચતી સંસાર—કુમારિકાના.
 સ્નેહ લગ્ને ઘેલી ઘેલી થાતી કે કુમારિકા,
 કામ તણી જવાળે કે બગતી કુમારિકા;
 વડીલોની આમન્ય પાળતી કુમારિકા,
 અહ્યર્થ ભાવનામાં રમતી કુમારિકા;
 કે બગાડે સુધારે, કે તારે ઉદ્ધારે,
 પતિને પાતાને, ઉતારે ભવપાર;
 કુમારિકાના પ્રારબ્ધના એવા પ્રકાર—કુમારિકાના

રંભા—

૪

મધુરશો મલય પવન મ્હેકે !
 માલતી તરુવરે લ્હેકે !
 પુષ્પ તણી પરિમલ બહુ મ્હેકે !
 સખી જો ! શોભા ઉપવનની ! (૨)

અપ્સરાઓ—

અંગ તવ અનંગથી મ્હેકે !
 મદન તણી પુત્રવાડી મ્હેકે !
 લલિત તારી આંખલડી લ્હેકે !
 પીડા અમે પ્રમાણી અંતરની ! (૨)

રંભા—

સરવર કમળ પરામ વહે !
 તરુવર નીચાં ઢળી ઢળી રહે !

પંખીડાં મધુર મધુર કંઈ કહે !
સખી જો! શોભા ઉપવનની (૨)

અપ્સરાઓ—

અંતરે ઉડો ઉમળકો વહે!
જૂઠી તારાં લોચનીયાં શું કહે !
અલી હવે હા કહે કે ના કહે ?
પીઠા અમે પ્રમાણી અંતરની. (૨)

રંભા—

૫

મુનિરાજ! ક્ષમા હું યાત્રું,
પતિત પાવન અધમોદ્ધરણુ, શરણુ આપનું સાચું—મુનિરાજ.
અંદન શીતળ વળી ચન્દ્રમા, વૃષ્ટિ કરે અમૃત તણી;
એ સર્વથી શીતળ કૃપા, શાસ્ત્રે મહાજન તણી ગણી.

અપ્સરાઓ—

દોષ રોપ અમમાં નવ ધરશો, દષ્ટિ એક દયાની કરશો;
લક્ષ ચોરાશી હરણુ સુખરાશી, શરણુ આપનું સાચું—મુનિરાજ.

વિભાણક—

૬

માયાના મર્મ કહો કોણુ કળે !
અધટિત ઘટના અટપટી રચતી, પલટાયે પળપળે—માયાના.
અક્ષજ્ઞાનમાં મમે થઈ જો, રમણુ ધ્યાનમાં કરે;
એવા મહાસુનીશ્વર બ્રહ્મા, જ્ઞાન માયાના બળે—માયાના.
ક્યાં સુત શૃંગી માતા ક્યાં હરિણી, નામ નિશાન ન મળે;
નિજ માયાને નિમિત્ત કરીને, હરિ ચાંચ તે કરે.—માયાના.

કાન્તા અને સખીઓ—

૭

રચ્યા વસન્તે રૂંડા માંડવો રે ખેન !

જખએ વસન્ત તાજા વારણે સખી.

કાંઈ સજ્જન રનેહાંશીનાં સંભારણે સખી-જખએ.

કોયલડી જગવે પ્રભુ, કરી પ્રણયનાં ગાન;

પ્રેમવદલી દણી કુસુમથી, આપે વસન્તને માન.

કુસુમાકર સર્વ ઝટુ, ફંજમાં ચૂડામણિ;

વસન્તે હરી તેજના અંબારે હો ખેન !-જખએ.

સુવાસનો ભંડાર સર્વ સૌદર્ય શિરોમણિ;

વસન્તે હરી તેજના ચમકારે હો ખેન !-જખએ.

શાન્તા અને સખીઓ—

૮

મહિમા એનો મુખે કલ્યા કેમ જાય, મહિમા મુખે.....

મોક્ષ માર્ગની યાત્રા સાચી, જીંદગીથી સમજાય;

કલ્યાણુ યાત્રાનો મર્મ ન જણે, પ્રાણી બધા અટવાય-મહિમા.

વસન્તમાં ખીલતાં જે ફૂલડાં, ગ્રીષ્મ માંહી કરમાય;

એની એજ વળી ગ્રીષ્મ વસન્તો, આવે ને વહીજાય-મહિમા.

ગરબાં છતાં પણ રહે અનન્યતા, તેને શું કહેવાય;

અણુસમજુને શું સમજાવે, સમજે સહેલું જણાય-મહિમા.

કાન્તા—

૯

વિમળ કીર્તિ મોતી માળા, કંઠે ધરજે બહાલા !

હોરાજ ! અંતરના બેલી, વહેલો વળજે બહાલા.

પછી રનેહને નન્દનવન, સંચરજે બહાલા !

મને અંતરમાં તારી હવે, ગણજે બહાલા-હોરાજ !

કન્દર્પ— આજે અમૃતના ઢાલ, શા તેં દીધા બાળા !

આણુ પરવશ કીધા, પ્રેમ બીની બાળા !

કાન્તા— પંથ જોતી પ્રિયાના, માર્ગે પળ, જે બહાલા !

મારા ઉરની અભિલાષ, સફળ કરજે બહાલા-હોરાજ !

પંડિતાણી—પરોપકારી તમે જેવા થાશે, દેશનું દારિદ્ર ત્યારે જાશે;

વામાચાર્ય—સ્ત્રીને પુરુષો એકત્ર થાશે, સંસાર સુધારા ત્યાં ઉજવાશે.

પંડિતાણી—વિધવા સધળી સધવા થાશે, પતિવ્રતાની છાપ ભુંસાશે;

વામાચાર્ય—જાતિસુધારો ત્યારે કહેવાશે, વર્ણાશ્રમનો નાશજ થાશે.

પંડિતાણી—આપ જેવા જગમાં પૂજાશે, દેશહિતેચ્છુ તે તો ગણાશે.

વામાચાર્ય—સમાજમાં અમજેવા પંકાશે, આંધળી દુનિયા ત્યાં દોરવાશે.

પંડિતાણી—વામાચાર્યનો ધર્મ ફેલાશે, આર્ય અનાર્યો ભેળા ખાશે;

વામાચાર્ય—અમારું ગાયું સહુએ ગાશે, જીનો જમાનો તો પલટાશે.

કુમારીકાઓ—

કુમારી ! સર્વ આવો, કીર્તિ કુંવર ! વધાવો,

ધદી મંગલ કર લાગે, જીવન જાગે, પ્રિય પરાગે;

કળી આત્મની ખીલાવો.—કીર્તિ કુંવર૦

અમૃત સમી જય કીર્તિ, પ્રિય નાતને ધરાવો,

નિજ ઉસ્મા આદેશ, ઉડા રનેહથી સુણાવો;

વિજય વાદ્ય વાજે, ત્રિલોકે આજે, હૃદયે ગાજે,

કળી આત્મની ખીલાવો.—કીર્તિ કુંવર૦

કાન્તા—

૧૨

કંપે કાળજાની દોર, અરે ! પિયુ જશે પરદેશ;
પિયુ મારો ઉડી જશે પરદેશ, કહું કોને અંતરના સન્દેશ-કંપે.
વન જશે કે વિદેશ જશે, મારો નયન ચૂડામણિ નાથ !
પવનતણી અને ગતિ ન મળી, જાત ઉડી એની સાથ-કંપે.
અન્દ્ર સૂરજ અને નવલખ તારાઓ, હું વિનવું જોડી હાથ;
દીન કિંકરી લાવી દયા, તમે પાછો વાળો મમ નાથ-કંપે.

કાન્તા—

૧૩

મંગળ કરી મુજને મળજે રે મનવલ્લભ મારા (૨)

શ્યામ સુવાળા હો રાજ ! રૂપાળા,

અધીરી આંખડી તલસે પ્યારા;

કન્દર્પ—

સહજ સુવાસિની માલતી માળા !

અમૃતથી તવ બોલ રસાળા—મનવલ્લભ.

કાન્તા—

જૂદી કીકી નથી નેત્રથી, નથી પ્રાણ જેમ શરીરથી;

છાયા નથી કાયા થકી, પ્રકૃતિ જૂદી જેમ પુરૂષથી;

જ્યોતિ જૂદી નથી સૂર્યથી, નથી ચન્દ્રિકા જેમ ચન્દ્રથી !

ત્રણ બોકમાં ગણુજે નથી, કાન્તા જૂદી કન્દર્પથી.

શરીર સ્વાંગ ધરીશ તવ ચરણે.

કન્દર્પ—

મન ધરજે તું ભગવત્ શરણે;

કાન્તા—

અરસપરસ તમે રનેહ સમર્પજો,

મેક્ષ કાંકડે મૌકિક માળા—મનવલ્લભ.

મોહલેખા—

૧૪

ગાન મધુગં કંઈ ગા અલી રજની ! ગાન મધુરાં કંઈ ગા.
તારલીયા તણો સાલુડો ધારી, કામલુગારી ન થા—અલી રજની !
ચાંદલીયાને ઉરપર ધારી, એકલડી ન હરખા—અલી રજની !
યોગીજનો સખી ! સાથે સમાધિ, શીતળ સમીર તું વા—અલી રજ૦

મોહલેખા—

૧૫

આવો જન્મ મળે નહિ વાર વાર,
કરો પ્રભુ પ્રીતમથી પ્યાર પ્યાર—આવો૦
ઝાકળ જળથી કેમ બને કહો, મુકતા મણિના દાર ?
કાયા તમને કાંચન જેવી, ફરી ફરી ક્યાં મળનાર—આવો૦
દેહ દેવળના મન મન્દિરમાં, પ્રભુ પ્રીતમના દાર;
કોટીક કામ રસાળ જીખીએ, ફરી ફરી ક્યાં મળનાર—આવો૦

મોહલેખા—

૧૬

સુખદુઃખ નિશ્ચયન નવ રહેતાં, ઘટમાળે જાય જળ વહેતાં.
ભરતીઓટ સાગરમાં થાતી, સૂર્ય ચંદ્ર તણી ગતિ પલટાતી;
પ્રાણી માત્રમાં ચક્ર ભાગ્યનાં, ઉચે નીચે ચઢતાં—ઘટ માળે૦
સંપત્તિમાં કદી નવ હરખાતા, વિપત્તિમાં મનમાં ન મુઝાતા;
સજ્જન ઇચ્છા ગણી હરિની, મનમાં મગ્ન કરતા—ઘટ માળે૦

કાન્તા—

૧૭

સૂતાં તેં મૂક્યાં શાને, સૂતાં તેં મૂક્યાં,
હંસા ! હૃદયનાં પિંજર સૂતાં તેં મૂક્યાં.
નલના વિહારી પીશે, ગગનના વારી રાજ !
જૂરી જૂરી મરશે તારી, હંસી બિચારી રાજ—હંસા૦

આંગણે માનસ રચાવું, કનક પાળો બંધાવું;
મોતીડે પુરાવું હૃદયનો, ચોક્ક સમારી રાજ-હંસા

કાન્તા—

૧૮

અક્ષાંડ રમણિક વિસ્તર્યું, આ અક્ષલવન સમું;
અહા ! ત્યાં એકલી હું રમું.
જ્યોતિ ગગન ધન પવન, ઉપવન સ્વરૂપમાં વિરમું;
હવે બસ પ્રીતમમાંજ રમું.
અંતરનુરી મનથી હવે, ઉગવું ન આથમવું;
અભરણુ બર્ષો સચરાચરે, હું પળપળે પ્રણમું—અહા !
અક્ષાંડ પ્રિયતમ ! અક્ષ પ્રિયતમ ! પ્રિય સ્વરૂપ થવું;
આશાનું અવલમ્બન પ્રીતમ હું પ્રીતમમાં વિરમું—અહા !

શાન્તા-સખીઓ—

૧૯

સખીઓ ! સહુ ચાલો, ગૌરી ચરણે ચિત્ત ધરીયે રે;
પરમ કલ્યાણી જાણી, પૂજન મન ધરીયે રે.
મન માન્યા સુખડાં મળશે,
વાંચિછત્તે ઇચ્છિત વર ફળશે;
કરુણા કરી અટળક ઢળશે,
આશિષ અંતરની મળશે;
ભગવતી ચરણે જાતાં પાર ઉતરીયે રે—સખીઓ !

વામી સ્ત્રીમંડળ—

૨૦

અમે સહુ હીવીયેરે, મદન વાટિકાની માંભ;
અમે રસ ઝીલીયેરે, પ્રેમ હીઓળા માંભ—અમે સહુ.

મદન વાટિકાની માંલ ! આમ મંજરીની છાંય !
 અમે નિલ નાહિયેરે, રસ સરોવર માંલ—અમે બહુ.
 આત્મા કામ છે રસ તણો, રસ સ્વરૂપ ભગવાન !
 રસ ઝીલી રસખસ થતાં, થાશું પ્રભુ સમાન—અમે નિલ.

વામીશ્ચીમંડળ—

૨૧

આજે મુકિત મંદિરને વધાવીયે રસિકડાં !
 મુકિત મંદિરને વધાવીયે.
 રસીલા જીવનને રંગે, રંગમાં લિંગવીયે;
 નાજીક હેયાલી કામળ, કળાયો ખીલાવીયે;
 પ્રાણુ ફેરી પાંદડીયો ડોલાવીયે—હારે આજે.
 યોવનનો બગીચો, નવરંગે ખીલાવીયે;
 અલખેલી પુલવેલીઓથી, રસિયા રીઝાવિયે;
 અવનીપર નન્દન વનને પ્રકટાવીયે—હારે આજે.

મોહલેખા—

૨૨

મૂર્તિ મોહની રે, હું મૂર્તિ મોહિની રે;
 મોટા મુનિનાં મૂકાવું હું તો માન—મૂર્તિ. *
 ક્ષણુમાં વિસ્તરાવું સાન, લાવું બૂલાવી લાન;
 હરિહર વિરંચીનું ચૂકાવું હું તો ધ્યાન—મૂર્તિ.
 મારી નયનોના બાણ, પાકું પરવશ હું પ્રાણ;
 ત્રિજીવન પ્રસારું, મોહલેખા મારું નામ—મૂર્તિ.

કાન્તા—

૨૩

ના, ના, ના એ નહિ બને (૨)

શરીર લગ્ન નહિ થમે મને—ના, ના, ના.

માછલડી સરવર જળ પ્યાસી, ખારા સાગરે રહે ઉદાસી;
 મીઠું જળ માને સુખ રાશી, તેનું મનહું ત્યાં રમે—ના, ના, ના.
 આત્મલગ્નવિણુ જીવન અકારું, શરીર લગ્ન શું કરે બિચારું;
 જે જેનું તે તેને પ્યારું, ગાંડુ ચિત્તકું ત્યાં લમે—ના, ના, ના.

કાન્તા—

૨૪

હું તો જોગણુ બની છું, મારા વહાલમની;

વહાલમની, પ્રેમ આલમની—હું તો.

વન વનના મહેલ પ્રીતમ! તારા વિણુ સૂતાં છે;

તીરથના ઘાટ પ્રીતમ? જોગીથી જૂતા છે;

રસિકા એ રસના ઉપાસકની—હું તો.

તરુ તરુને પાને પ્રીતમ! નામ જે તારું છે;

રેખા રેખામાં પ્રીતમ! ભાગ્ય જે મારું છે;

દાસી એ દિલના દિલાવરની—હું તો.

(કવિ ન્હાનાલાલ.)

૨૫

શાહાણી—મને અગળા અવતાર, માયું સ્વામી મજેલર;

મતોરથ પૂરનાર, તો તો સુખી આ સંસાર.

સૌં—બોલે બોલ તારા ઝીણું, પણ ગણે ન લગાર;

નિલ નિલ નવા રંગ, ક્યાંથી આલે વહેવાર.

શેઠાણી—હું કાઠું વાત જ્યાં, હાથ ને વિલાસની;
ફાડ મારો વાત લાવી, બ્યાજ ને વટાવની—મળે.

શેઠ—પૈસા વિનાતો નર, ખરમાં ગણાય;
વિદ્વાન યુજીવાન, ધનવાન, ઘેર જાય.

શેઠાણી—જ્યાં રાત દિવસ વાતો, વેપારની જ થાય;
ત્યાં સંસારના સુખ, કહો ક્યાંથી જોવાય?—મળે

૨૬

વામાચાર્ય—વિકારથી આ દેહ અંધાણા, વિકારના એ છે ઇચ્છનારા.

પંડિતાણી—કિશોરપણામાં અવનવી ઇચ્છા, યૌવનમાં પરણી ધરવાળા;
ઘ્રાંઘપણામાં સમજે સધળાં ત્યાંતો ધરલગ થાય અિચારાં.
—વિકાર.

વામાચાર્ય—કામ વિકાર સમાવે નહિ તો, જાનામાના ભરે ઉચ્ચાળા;
હું તું જેવાં બોળા મળતાં, પુનર્લક્ષના કરે સુધારા—વિકાર.
કહો દોષ એમાં કોનો છે, કુદરતથી કાણુ છે નિરાળાં;

પંડિતાણી—સારી સોજનનાં ફળ સારાં, તું જેવા નિવડે રોળનારા.
—વિકાર.

કાન્તા—

૨૭

વિજલડી ! જમ પિયુને કહેજે રે.

માર્ગ ભૂલી તારી રેંક સખી ! તું થોડો દિલાસો દેજેરે—વીજલડી.
આછી આકાશમાં રમતી રમતી, જગપર વિલસતી પહેન !

વિશ્વે દરતાં મારો જ્ઞાસો મળે તો, કહેજે મમપ્રીતિનાં ચેનરે—વીજ.
ક્ષણિક પ્રકાશ છે પહેની તારો, ક્ષણિક પ્રીતલડીના સુખ !

ક્ષણિક સંસાર હું સમજું તોયે, સાલે વિરહનું દુઃખરે—વીજલડી.

કન્દર્પ—

૨૮

જેને! ખીલે પ્રભાત કેવું ધીમે ધીમે!
 જેને! જેરે પરાગ પુષ્પ ધીમે ધીમે—જેને!
 તારા હુમે નલ મંડળે, રજની ભુષણ સમાન;
 ઉપા ખીમે જ્યોતિ ઝીલે, અરણીની દિપ્તિમાન.
 કેવો વિશ્વે વિલાસે લાનુ ધીમે ધીમે!
 પ્રકટે પ્રભુના પ્રકાશ એના ધીમે ધીમે—જેને!

કન્દર્પ—

૨૯

આલમ તણા યોગાનમાં, જ્યાં ચાદની ચમકી હતી;
 એઠી હતી ત્યાં બાગમાં, એકાંતમાં ઉર રીઝવતી.
 જવાળા જળતી એ નયનમાં, રસ જ્યોતિહું જેતો હતો;
 નલ મંડળે વીજળી સમી, મુર્તિ હૃદયે આલેખતો.

કાન્તા—[હાં! પછી?]

કન્દર્પ—પછી ચાંદની ગર્ભ આથમી, છાયા ઉપા પ્રકટાવતી;
 નારંગી હાથ ઉપા તણી, કિશોરી ઉર આલેખતી.
 ઝૂલ વીણનાં કંટક ખુંચ્યા, સુકુમાર રમણી પાપને;
 પ્રેમશીજન તે કાઢતો, એ ચિત્ર નયનોમાં રફરે.

કાન્તા—

મને જોગી મળ્યા, પ્રકાશ જોગી મળ્યા;
 સિદ્ધ યોગી મળ્યા, ભવ બંધ ટળ્યા.
 મારા પ્રારબ્ધના એ તો લેખ ફળ્યા;
 જીવ કાળના સર્વ, મેં ભેદ કળ્યા.
 સ્નેહ મુર્તિ સ્નેહાંશી, રાજ મળ્યા;
 મારા પ્રારબ્ધના, એ તો લેખ ફળ્યા—મુને.

વિભાજન—

૩૦

અહા ભોગી તણા જયકાર, બધું અહાંડ ભરે (૨)

હરિતા પ્વજને ધરનાર, જગે જય યાત્રા કરે (૨)

રાગ હત્યો જેણે ભોગ હત્યો, વળી લોક હત્યો જેણે ક્રોધ હત્યો;
લક્ષ્મી હત્યો જેણે લોભ હત્યો, વળી દુઃખ હત્યો જેણે શોક હત્યો-અહા.
ધન્દ હત્યો જેણે યજ્ઞ હત્યો, વળી મોક્ષ હત્યો જે આનંદ હત્યો;
વિશ્વ હત્યો જેણે કામ હત્યો, અને અહા હત્યો જેણે આત્મ હત્યો;
અહો! ભોગી તણા જયકાર, બધું અહાંડ ભરે.

(કવિ ન્હાનાલાલ)

શૃંગી—

૩૧

જ્ઞાનુ વિશ્વ ઉગ્મળતો જળહળે, ત્રૈલોક્ય ચૂકામણિ;
નભમાં જેમ રહ્યા શશિ વિલસતો, અહાંડ તારા મણિ;
નક્ષત્રો મહિ જેમ નિશ્ચલ રહી, વ્યોમે સ્થિતિ ધ્રુવની;
એવી જ્યોતિ શી અહાની મુદભરી, નિપ્પે વિલાસી રહી.

૩૨

મોહલેખા સખીઓ—

શો સુખાય શો સુખાય સોહમ શબ્દ શો સુખાય!
વાગે અહાંડે અલખ અંસરી તણો!
પરમ અમૃત ઉભરાય, પરમ અમૃત ઉભરાય!
રટે આનંદ મુનિ દેવના મણો!

વિરાટ પુરુષની વાંસેળી, રટે પ્રણવ રસ સાર;
 રાસ રમે આનન્દથી, સહિ સરજન દાર!
 તન્વ ત્રેલોક્યવું એ, બંસરીના ગાનમાં;
 રામ રામ અમૃતની હેલી કરે;
 અક્ષર સરિતાઓ આજ, ઉત્તરી સાહેલડી!
 કૈવલ્યના સાગરમાં સહેજે ઢળે-શો સુખાય.

શૃંગી—

વાહ ઋષિરાજ ! લાગો બહુ બહાલા બહાલા !
 શિર કેશ છે સુવાળા, બહુ કાળા કાળા-વાહ.
 જાણે શ્રમરમાળા, વળી ખોલ બહુ રસાળા!-શિર.
 હરિષ્ઠી નયન વદન ચંદ્ર!
 જોતાં મને થાયે પ્રજ્ઞાનંદ!

મોહલેખા—

શીખવીયે મીઠા મદન મંત્ર,
 બતાવીયે રતિ આસન તંત્ર;

* * * *

ચાલોને મુનિયાળા ! જોવાને મદન શાળા-શિર.

મોહલેખા-સખીઓ—

નેહ ભર્યા નયને, જોઇ લેશો મુનિરાજ !
 મધુરી થોવન કેરી મૂર્તિયો !

૨૫

ફૂલડાંની ક્યારીઓ ! મદન ફૂલ વાડીયો !
રસના વિહારી રાજ ! રસ ભરેલી ઝારીયો !

* * *
અનંગ તણી દામી, સુખરાશી પ્રેમખ્યાસી;
તમે થાજે અમપુરતણા, વાસી મુનિરાજ !
માયાના અંગ ડેરી શક્તિયો !
આરા સાગર તણી ઉર્મિયો !

* * *
—નેહ ભર્યા.

માહુલેખા-સખીઓ— ૩૫

હારે ચાલો ચાલો સતુણા રસકુંજમાં !
મીડી મઝા માણોને રસકુંજમાં—હારે.
ખીલી સુંદર શી કુંજ !

* * *
માંદિ પુષ્પોના પુંજ !

* * *
ગુંજે બ્રમર જુઓને ઉછરંગમાં—હારે.

કન્દર્પ—

૩૬

સુકાની વિના ડોલે મારું નાવ,
નુટયા હૃદયના તાર અમારા, હજુએ થતાં નથી દર્શન તારાં;
અધુરાં પણ મધુરાં દષ્ટ દર્શન, નાથ ! તું કાં તરસાવ—સુકાની.

જીવન જ્યોતિ કેમ ગુમાવ્યાં, અધિકારના માર્ગ આવ્યા;
તવ દર્શનની પ્યાસી આંખલડીને, માર્ગ તું દેવ ! બતાવ—સુકાની.

કન્હર્ય—

૩૭

હવે હું અલખ યોગ સાધીશ, જીવન તણી જય યાત્રા માટે;
સમાધિ સ્નેહની સાધીશ, જગત તણી વાટે ને વાટે.
સ્નેહી જોડીનો સ્નેહ ધર્મમાં, સફળ થશે સંસાર;
અલખ મંત્રથી ઉઘાડશુ, અમે અક્ષય સુખ લાંડર-હવે હું.
પતિત પાવની લાગીરથી સમ, વાણી આપની સ્યામ !
દશાવિ મને પગલે પગલે, પરમ બ્રહ્મનાં ધામ-હવે હું.

મોહલેખા—

૩૮

મીઠી મીઠી વાણી બોલો પ્રેમી પોપટ !
તારા બોલોથી પરવશ હું થાઉ.
નાનુક શુક આજ મારે આગણે પધાર્યા,
તારા કુમ કુમથી પાય હું વધાવું.
દ્રાક્ષ ને દાડિમ તને નિશ્ચદિન ધરાવું,
રુડા હેમ તણે પિંજરે પુરાવું,
સ્નેહની સમાધિ ઉડી અંતરે જગાવું,
તુનિ પચમ્ હું વેઠની પદાવું—મીઠી મીઠી,

શાન્તા—

૩૯

અતર જગવીને જ્યોતિ જો, બ્રહ્માંડ તેજોમય કરે;
જેના કુસુમનાં બાણથી, હરિહર સમા બહીતા કરે.

જે રમણીમય ત્રિભુવન કરે, નિજમંત્ર તંત્ર પ્રભાવથી;
 સહુ સંતજન કેરા શિરોમણિ ! પ્રભુમીએ રતિના પતિ.
 અમે નિત્ય રમરીએ રતિ નાથ !
 ત્રિભુવન વિજયી મહારથી ! સાચા;
 રમણી હૃદય અધિનાથ !—અમે.

શાન્તા-સખીઓ— ૪૦

મનના માન્યા મુનિરાજ ! અમારા આશ્રમમાં આવો;
 અમારે આંગણીએ આવો.

શૃંગી— કામ યદની જ્યોતિ જગાવો,
 પંચમ્ વેદ તણી શ્રુતિ પઢાવો;

સખીઓ— મદન બાણ પ્રયોગ અમારો,
 મુનિજન મનને વશ કરનારો;
 ગુરુ રતિપતિનું ધ્યાન ધરી મન, અલખ સમાધિ લગાવો—
 અમારે આંગણીએ આવો.

કવર્ષિ— ૪૧

પ્રભુનું પતિત પાવન નામ.
 અધમ તણો ઉદ્ધાર કરે એ, સંત તણા વિશ્રામ-પ્રભુનું.
 અગ્રમ નિગમથી પાર અપાર છે, પરમ બ્રહ્મના ધામ;
 પણ પ્રેમી હૃદયથી દૂર નથી વસતા, અંતરના આરામ-પ્રભુનું.

૨૮

શાન્તા—

૪૨

ત્વ સુંદરીની રસ સુંદરતા, તમે જુઓ ઉઘાડી આંખો;
હવે તમે જુઓ ઉઘાડી આંખો.

ભરજક અમૃત ભરી કોટરી, અમૃત લઈ લઈ ગાખો (૨)
હવે તમે જુઓ.

વદન હેમ જ્યોતિ વસી, નયને ત્રેમ રસ જ્યોતઃ
હેલી કરે અમૃત તણી. આત્મા અમીરસ જ્યોત.

આશા ઘેલી નમ હૃદયા ઉરના,
રસિયાવાસી બની સિયો મધુરતાઃ

શૃંગી—વાવો રસિકતા, મમ મનગમતાં (૨)—રસ સુંદરીની.

સર્વે—

૪૩

દેજો દીન દયાળ! આશિષ સુખકારી;

લેજો વિનતિ અમારી ઉર ધારી.—દેજો.

અમીઞ્છિ વરસાવી ફળવતી, કરજો પૃથ્વી અમારી—દેજો.

સ્વધર્મ વશ પર્તે સહુ પ્રાણી, ફળજો વાણી તમારી—દેજો.

મોરબી નાટક કંપનીનાં સચિત્ર મોઢાં પુસ્તકો.

દરેક કોમની સ્ત્રીઓને સદ્બોધ ગ્રહણ કરવા યોગ્ય
પાતિવ્રત્ય પ્રભાવ દર્શક અત્યુત્તમ પુસ્તકો.

સુકન્યા-સાવિત્રી નાટક-(રંગભેરંગી બાવીસ
સુંદર ચિત્રો સહિત.) ... મૂલ્ય રૂ. ૧-૮-૦

મહાસતી અનસૂયા નાટક-(નામદાર ગાયકવાડ
સરકારના ઢેળવણી ખાતાએ ધનામ
તથા લાઘવેરી માટે મંજૂર કરેલું
સુંદર ચિત્રો સહિત) મૂલ્ય રૂ. ૧-૮-૦

ભતૃહરિ નાટક-(સચિત્ર) ... મૂલ્ય રૂ. ૧-૮-૦

શ્યાંપરાજ, ત્રિવિક્રમ, ત્રિચારાજ, જગદેવપર-
માર, રાણકદેવી, અંદ્રહાસ, રાણારાજસિંહ,
એ પ્રત્યેકનું મૂલ્ય રૂ. ૧-૦-૦

પ્રેમીલાલ મૂલજીભાઈ આશારામ બોઝા,

નામદાર વાઇસરાય સાહેબ,

બહાદુર ઑનરેબલ સરજન્યન જનરલ મરહુમ સર હ્યુકીસ પારડી કે. સી. એસ. આઈ. એમ. ડી. ડીરેક્ટર જનરલ ઑફ મેડીકલ સરવીસવાળા પ્રમુખ હતા તે સ્પેશીયલ રેડ ક્રોસ વૉર હોસ્પીટલ કે જેમાં મેજર ઑનરેબલ સર ઑફ સ્ટેવર્ટ સી. આઈ. ઇ કલકત્તા તથા મેજર એ. ઇ. વાલ્ટર, આઈ. એમ. એસ. જેવા મોટા નામકિત સરકારી ડાક્ટરો અને અંગ્રેજ અમલદારો વ્યવસ્થાપક છે તે હોસ્પીટલમાં, રાજા, મહારાજાઓમાં, નવાબો, નામદાર સરકારના ધારાસભાના ઑનરેબલ મેમ્બરો, સેશન્સ જજન્ટ, કર્નલો, મેજરો, કેપ્ટનો, ડેપ્યુટી ડીરેક્ટર જનરલ ઑફ પોસ્ટ ઑફિસ, નામદાર ઇન્ડિયા સરકારના કેમર્સ અને ઇન્ડસ્ટ્રીયલ ડીપાર્ટમેન્ટના આસીસ્ટન્ટ સરકારી સીવીલયન ઓફીસર, પોલીટીકલ એજન્ટ, યુરોપીયન સીવીલ સરજન્યન, લેફ્ટેનન્ટ, આઈ. એમ. એસ; એમ. ડી.ની ડીગ્રી ધરાવનારા મોટા ડાક્ટરો તથા દેશી અને યુરોપીયન અમલદારો અને ગૃહસ્થોમાં બાદશાહી યાકુતી નામની જગજગહેર દવા બહુ વપરાય છે.

બાદશાહી યાકુતી.

ગમે તે કારણથી ગુમાવેલી તાકાત પાછી લાવે છે. પૂરૂષાતન કાયમ રાખે છે. આ રાજવંશી યાકુતી વીર્ય વીકારના તમામ વ્યાધી મટાડે છે અને વીર્ય ધટ્ટ બનાવી ખર્ચ પૂરૂષાતન આપે છે. ખરી મરદાઈ આપનાર અને નબળા માણસને પણ જીવાનની માફક જોરાવર બનાવનાર આ દવાનો લાલ લેવા અમારી ખાસ ભલામણ છે. આ દવા વાપરવામાં કાંઈપણ જાતની પરેશની જરૂર નથી.

(૪૦ ગોળીની ડબ્બી એકના રૂ. દસ.)

ડાહુર કાલીદાસ મોતીરામ, રાજકોટ (કાઠીયાવાડ.)

જાહેર ખબર.

નાયેનાં પુસ્તકો મોરબી નાટક કંપનીનાં જ્યાં મુકામ હોય ત્યાંથી, તથા મુખ્યમા શુકસેલર એન. એમ. ત્રિપાઠીની કુંપન ઠે.-કાલ્યાદેવી રોડ અને અમદાવાદમાં મહાદેવ રામચંદ્ર જાગૃતેન દુકાનેથી તથા વડોદરામાં શુકસેલર મોહનલાલ મનસુખરામ ઠે.-લહેરીપુર દરવાજા પાસેની દુકાનેથી રોકડી કીમત મોકલવી અગર વેલ્યુએબલ પાર્સલથી મંગાવી લેવાં.

શુકન્યા-સાવિત્રી નાટક મોટું

(સચિત્ર) ૧-૮-૦

સદર ગાયન ૦-૪-૦

મનંદરિનાટકમોટું (સં) ૧-૮-૦

સદર ગાયન ૦-૪-૦

સતિઅનસૂયા નાટક મોટું

(સચિત્ર) ૧-૮-૦

સદર ગાયન ૦-૪-૦

ચાંપરાજ નાટક મોટું ૧-૦-૦

સદર ગાયન ૦-૪-૦

રાજસિંહ નાટક મોટું ૧-૦-૦

સદર ગાયન ૦-૪-૦

રાણકદેવી નાટક મોટું ૧-૦-૦

સદર ગાયન ૦-૪-૦

ત્રિચારાજ નાટક મોટું ૧-૦-૦

સદર ગાયન ૦-૪-૦

ત્રિવિક્રમ નાટક મોટું ૧-૦-૦

સદર ગાયન ૦-૪-૦

જગદેવપરમારનાટકમોટું ૧-૦-૦

સદર ગાયન ૦-૪-૦

ચંદ્રહાસ નાટક મોટું ૧-૦-૦

સદર ગાયન ૦-૪-૦

કંસવધ નાટકનાં ગાયન ૦-૪-૦

વીરબાળા નાટકનાં ગાયન ૦-૪-૦

દેવયાની નાટકનાં ગાયન ૦-૪-૦

રાજતરંગ નાટકનાં ગાયન ૦-૪-૦

વિષ્ણુ વિજયનાં ગાયન ૦-૪-૦

સરસ્વતી નાટકનાં ગાયન ૦-૪-૦

શુદ્ધદેવ નાટકનાં ગાયન ૦-૪-૦

મદાલસા નાટકનાં ગાયન ૦-૪-૦

અંબરીષ નાટકનાં ગાયન ૦-૪-૦

ભાવિપ્રાણલ્ય ના. ગા. ૦-૪-૦

શુંગીઝપિ નાટકના ગા. ૦-૪-૦

પુનર્જન્મ નાટકનાં ગા. ૦-૪-૦

બલિરાજ નાટકનાં ગા. ૦-૪-૦

લાપાકુમારી નાટકનાં ગા. ૦-૪-૦

પ્રેમીલાલ મૂળજીભાઈ આશારામ એકા,

માલિક:-મો. આ. સુ. નાટક કંપની.

